

I. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

EKOLOĢISKĀS PĀREJAS

UN DEMOGRĀFISKO PROBLĒMU

MINISTRIJA

14735 Ministra 2023. gada 9. jūnija rīkojums TED/646/2023, ar ko nosaka kritērijus, lai noteiktu, kad mehāniski apstrādāti un plastmasas izstrādājumu ražošanai paredzēti termoplastiskās plastmasas atkritumi vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprites ekonomikā.

I

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (tālāk tekstā — “Atkritumu pamatdirektīva”) Spānijas tiesību aktos transponēta ar 2011. gada 28. jūlija Likumu 22/2011 par atkritumiem un piesārņotu augsni. Abi regulējumi ievieš prasību kopumu, kas jāizpilda, lai attiecīgo atkritumu veidu pēc atgūšanas vairs nevarētu uzskatīt par atkritumiem.

Četras prasības, kas jāievēro attiecībā uz šādām juridiskā statusa izmaiņām un kas iekļautas Atkritumu pamatdirektīvas un 2011. gada 28. jūlija Likuma 22/2011 6. pantā ir šādi: iegūto vielu vai priekšmetu parasti lieto konkrētiem nolūkiem; attiecībā uz šo vielu vai priekšmetu jābūt tirgum vai pieprasījumam; iegūtajām vielām vai priekšmetiem jāatbilst tehniskajām prasībām attiecībā uz konkrētiem mērķiem, spēkā esošajiem tiesību aktiem un standartiem, ko piemēro produktiem, visbeidzot, iegūtās vielas vai priekšmeta lietošana nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt vidi vai veselību.

Vēlāk Atkritumu pamatdirektīvas 6. pants, izdarot grozījumus Direktīvā 2008/98/EK par atkritumiem, tika grozīts ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvu (ES) 2018/851. Šā panta jaunajā redakcija paredzēti daži atjauninājumi. Pirmkārt, lai gan tajā ir saglabātas četras iepriekš minētās prasības, lai konkrētais atkritumu veids vairs netiktu uzskatīts par atkritumiem, ar to tiek ieviesta sīkāka informācija par pirmo prasību, jo no tā iegūtā viela vai priekšmets visos gadījumos ir jāizmanto konkrētiem mērķiem. Otrkārt, ar to ievieš iespēju “atkritumu stadijas beigu” statusu piemērot vai nu Eiropas Savienības līmenī, vai dalībvalstu līmenī vai katrā gadījumā atsevišķi.

Pirmajā līmenī Eiropas Komisija var novērtēt, vai visas Eiropas Savienības mērogā attiecībā uz noteiktām atkritumu plūsmām ir vajadzīgs noteikt šos kritērijus, izdodot īstenošanas aktus. Otrajā gadījumā, ja šādi kritēriji nav izstrādāti apgabala līmenī, dalībvalstu ziņā ir tos noteikt attiecībā uz noteiktiem atkritumu veidiem. Abos gadījumos kritēriji, kas attiecas uz atkritumu stadijas beigām un kas noteikti direktīvā, attiecas uz atkritumiem, kurus ļauts izmantot kā izejvielu reģenerācijai; pieļaujamām apstrādes procedūrām un metodēm; kvalitātes kritērijiem, kas jāievēro attiecībā uz reģenerācijā iegūtiem materiāliem, kuri vairs nav atkritumi, saskaņā ar piemērojamajiem produktu standartiem, tostarp vajadzības gadījumā piesārņojošo vielu robežvērtībām; pārvaldības sistēmām, kas paredzētas, lai pierādītu atbilstību noteiktajiem kritērijiem, jo īpaši kvalitātes kontrolei un pašuzraudzībai, un attiecīgā gadījumā akreditācijai; kā arī visbeidzot — atbilstības deklarācijas uzrādīšanu.

Trešajā gadījumā jeb tā dēvētajā katrā atsevišķā gadījumā, kad nedz Eiropas Savienības, nedz valsts līmenī nav izstrādāti noteikti kritēriji, tieši dalībvalstīm ir pilnvaras katrā atsevišķā gadījumā izlemt par dažām atkritumu plūsmām. Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvā 2018/851 ir noteikts, ka attiecībā uz katru gadījumu vajadzības gadījumā norāda tās pašas prasības, kas noteiktas abām iepriekš aprakstītajām iespējām. Turklāt šajā pēdējā gadījumā ņem vērā arī piesārņotāju robežvērtības un jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

2022. gada 8. aprīļa Likumā 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprites ekonomikā ir transponēta Eiropas parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīva (ES) 2018/851. Likuma 5. pantā ir paredzēts, ka ekoloģiskās pārejas un demogrāfisko problēmu ministrs var noteikt konkrētus kritērijus, kas jāizpilda noteiktiem atkritumu veidiem, kas nodoti reģenerācijai, tostarp reciklēšanai, lai minētos atkritumus vairs neuzskatītu par atkritumiem. Šajā nolūkā priekšizpētē, ko veica Eiropas Savienības Izveidotās Atkritumu koordinācijas Komisija, saskaņā ar piemērojamo judikatūru attiecīgā gadījumā ņem vērā piesardzības un profilakses principus un iegūtā materiāla nelabvēlīgo ietekmi un vajadzības gadījumā apsver, vai būtu jāiekļauj piesārņojošo vielu robežvērtības.

Jāatzīmē, ka tāda pati pieeja, ko jaunajā direktīvā izmanto attiecībā uz attīstību Eiropas Savienības un valstu līmenī, tika piemērota Spānijā, īstenojot 2022. gada 8. aprīļa Likuma Nr. 7/2022 5. pantu, pieņemot ministrijas rīkojumus par atkritumu stadijas beigām.

Tomēr likuma 5. pantā termins “preparātā” tika pievienots kopā ar vielām un izstrādājumiem, kas iegūti atgūšanas procesā, lai to saskaņotu ar terminoloģiju tiesību aktos par produktiem un jo īpaši ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK.

2022. gada 8. aprīļa Likuma 7/2022 5. panta 3. punkts regulē nosacījumus gadījumiem, kad Eiropas Savienības vai valstu līmenī nav noteikti konkrēti atkritumu stadijas beigu kritēriji. Kompetentās reģionālās iestādes atļaujās, kas piešķirtas saskaņā ar likuma 33. pantu, var iekļaut, ka atkritumi, kas reģenerēti iekārtā to teritorijā, vairs nav atkritumi, lai tos izmantotu konkrētā darbībā vai rūpnieciskā procesā, ja ir izpildīti šā panta nosacījumi.

Tāpat 2022. gada 8. aprīļa Likumā Nr. 7/2022 ir ietverta prasība, ka jaunajam materiālam, kas vairs nav atkritumi, vispirms ir jāatbilst 5. panta 1. panta prasībām attiecībā uz atkritumu stadijas beigām un pēc tam noteikumiem par produktiem, ķīmiskajām vielām un maisījumiem, kā arī tiesību aktiem, kas attiecas uz konkrētu produktu tirdzniecību.

II

Attiecībā uz plastmasas atkritumiem Eiropas Savienības līmenī Eiropas Komisija norīkoja Kopīgo pētniecības centru (tālāk tekstā — “KPC”) izpētīt ierosinātos atkritumu stadijas beigu kritērijus noteiktiem plastmasas atkritumiem, proti, termoplastiskajai plastmasai, un iekļaut visu pamatinformāciju, kas vajadzīga, lai nodrošinātu atbilstību Atkritumu pamatdirektīvas 6. panta nosacījumiem. Pētījums, ko publicēja 2014. gadā, tika sagatavots, izmantojot dalībvalstu ekspertu un ieinteresēto personu sniegto informāciju. Tajā īpaša uzmanība tika pievērsta mehāniskai apstrādei (nevis termiskiem, ķīmiskiem vai kombinētiem procesiem) un VI pielikumā ierosināti vairāki kritēriji atkritumu stadijas beigu statusa piemērošanai termoplastiskajai plastmasai, izņemot termoreaktīvu plastmasu. Neraugoties uz to, ka pētījums ir publicēts, Eiropas Komisija vēl nav nākusi klajā ar likumdošanas iniciatīvu, lai attiecībā uz plastmasas atkritumu plūsmu noteiktu šos kritērijus Eiropas līmenī.

Pēc tam saistībā ar pirmo aprites ekonomikas rīcības plānu Komisija 2018. gada sākumā pieņēma “Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā”, kurā īpaši aplūkoti plastmasas izstrādes, ražošanas un izmantošanas aspekti, kā arī dalīta savākšana un pašreizējās iespējas panākt šāda veida atkritumu pienācīgu apstrādi. Papildu konkrētu pasākumu saraksta izveidei stratēģijā ir uzsvērtā vajadzība samazināt plastmasas un plastmasas atkritumu radīto nevēlamo ietekmi uz sabiedrību un vidi, un tajā ir iekļauts mērķis, kas paredz, ka katru gadu (no šā brīža līdz 2025. gadam) 10 miljonus tonnu pārstrādātas plastmasas būtu jāizmanto jaunu izstrādājumu ražošanai, tādējādi veicinot plastmasas atkritumu pārstrādi Eiropas Savienībā.

Saistībā ar šo stratēģiju tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Direktīva (ES) 2019/904 par konkrētu plastmasas izstrādājumu ietekmes uz vidi samazināšanu. Tās mērķis ir virzīties uz aprītīgāku plastmasas nozari un apkarot plastmasas radīto jūras piesārņojumu. Spānijā šī direktīva tiesību aktos ir transponēta ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022. Jo īpaši V sadaļā ir ieviesti pasākumi, lai samazinātu konkrētu plastmasas izstrādājumu patēriņu, un attiecībā uz atkritumiem, kas satur šo materiālu, ir uzsvērtā to pareiza apsaimniekošana.

III

Termins “plastmasa” attiecas uz ļoti dažādiem materiāliem, kuros garu ķēžu veidā notiek kopīga struktūru atkārtotāšanās, ko sauc par monomēriem. Pamatojoties uz šo pamatvienību, jebkuras plastmasas pamatbāze ir gan polimērs (monomēru ķēde), gan visas ķīmiskās vielas, kas pievienotas, lai nodrošinātu dažādas īpašības. Atkarībā no šīm īpašībām plastmasu cita starpā var izmantot kā izolācijas, siltumizolācijas, struktūras, vieglināšanas un aizsardzības materiālu. Pateicoties tās atzītajai funkcionalitātei, daudzpusībai un cenai, plastmasu var daudzveidīgi pielietot dažādās jomās, sākot no konteineru un iepakojuma izmantošanas ikdienā līdz to izmantošanai būvniecībā, autorūpniecībā, mašīnbūvē, elektronikā, lauksaimniecībā, audumu izstrādē, mēbelēs utt. Vislielākais plastmasas pieprasījums ir iepakojuma nozarē.

Tā kā plastmasai piemīt tik daudzveidīgas īpašības un to izmanto tik daudzās jomās, tās lietošana ir kļuvusi ļoti plaši izplatīta, un tāpēc plastmasas atkritumu rašanās tendence pēdējos gados pieaug un tās apjomam ir jāpievērš uzmanība. Plastmasa ir ne tikai ļoti daudzveidīga, tās produktiem ir arī ļoti atšķirīgs kalpošanas laiks, kas noteiktām patēriņa precēm var būt mērāms minūtēs, savukārt, piemēram, ražojumos, ko izmanto būvniecībā vai mašīnbūvē, tas var būt vairāki gadi. Šis aspekts arī ievērojami ietekmē atkritumu plūsmu, kā arī noteiktu ķīmisko vielu vai maisījumu klātbūtni dažos plastmasas materiālos.

Jautājums par ķīmiskajām vielām vai maisījumiem plastmasas atkritumos neapšaubāmi ir ārkārtīgi svarīgs vides un cilvēku veselības aizsardzībai. Šā iemesla dēļ ir konstatēts, ka sabiedrība arvien vairāk pieprasa atrisināt gan problēmu, kas saistīta ar tiešo piesārņojumu, gan ieviest vispiemērotākās metodes attiecībā uz šīs atkritumu plūsmas apsaimniekošanu. Šajā ziņā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulā (ES) 2019/1021 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem ir noteikts, ka atkritumus, kas sastāv no šīs regulas IV pielikumā uzskaitītajām

vielām, satur tās vai ir ar tām piesārņoti tādā koncentrācijā, kas pārsniedz minētajā pielikumā noteikto koncentrāciju, apglabā vai atgūst, izmantojot konkrētas apstrādes darbības, kas nodrošina noturīgu organisko piesārņotāju satura iznīcināšanu vai neatgriezenisku pārveidošanu, ja reciklēšana nav iespējama. Turklāt piemēro noteikumus par šo vielu ražošanu, laišanu tirgū un izmantošanu izstrādājumos, kas ražoti no plastmasas un iegūst atkritumu stadijas beigu statusu.

Pamatnostādnes atkritumu plūsmu pienācīgai apsaimniekošanai ar noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem ir izstrādātas gan Bāzeles Konvencijā, gan vairākās dalībvalstīs. Eiropas Komisija 2019. gadā publicēja vērīgu pētījumu, kurā galvenā uzmanība pievērsta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) IV un V pielikumā noteikto ierobežojumu pārskatīšanai. Šajā pētījumā ir uzsvērts, ka demontāža un mehāniska atdalīšana var būt efektīvs pirmais solis, lai samazinātu noturīgus organiskos piesārņotājus saturošu atkritumu daudzumu, kas atgriežas ražošanas ciklos. Šī apstrāde vairāk attiecas uz elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, savukārt citām plūsmām, piemēram, nelietojamiem transportlīdzekļiem, būvgružiem un atkritumiem, kas radušies pēc ēku nojaukšanas, ir vairāk praktisku šķēršļu. Ideālā gadījumā noturīgus organiskos piesārņotājus saturošu atkritumu atdalīšana no atlikušajām apakšgrupām atkritumu apstrādes ķēdē būtu jāveic iespējami ātrāk.

Kad tie kļūst par atkritumiem, tas, vai šīs plūsmas atkritumi tiks pārstrādāti, katrā gadījumā atšķiras atkarībā no atkritumu veida un to izcelsmes. Saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem Eiropā ik gadu savāc vairāk nekā 27 miljonus tonnu plastmasas atkritumu. No šā gada apjoma mazāk nekā viena trešdaļa ir paredzēta pārstrādes iekārtām, bet lieli to apjomi nonāk poligonos, tiek sadedzināti vai eksportēti. Eiropas Komisija ir noteikusi, ka līdz 2030. gadam katrai dalībvalstij ir jāpanāk, ka 55% no plastmasas iepakošanas tiek pārstrādāti.

IV

Spānijā plastmasas vai plastmasas ražošanas nozare, kas zināma kā pārstrādes rūpniecība, ir jānošķir no citiem dalībniekiem, proti, no plastmasas atkritumu apsaimniekotājiem, kas iesaistīti šo materiālu ciklā, kad tie kļūst par atkritumiem.

Tiklīdz plastmasas izstrādājumi tiek laisti tirgū neatkarīgi no tā, cik lielā mērā atšķiras to darbmūžs, tie galu galā kļūs par atkritumiem. Pēc tam tie ir jāapstrādā iekārtās, kas pieder plastmasas atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir īpaši pilnvaroti veikt šādu apstrādi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022. Šajā plūsmā, pirms tiek veikta apstrāde galīgai reģenerācijai, plastmasas atkritumus nodod citiem apsaimniekotājiem, kuri parasti veic vismaz vienu klasifikāciju. Visbeidzot, pienācīgi apstrādātus atkritumus var tiešā veidā izmantot kā izejvielu, ko pārstrādes nozare iekļāvusi jaunu, gatavo vai daļēji gatavo plastmasas izstrādājumu ražošanā, tādējādi veidojot aprites ekonomikas modeli.

Šajā kontekstā, lai varētu piemērot atkritumu stadijas beigu statusa juridisko jēdzienu, pirms plastmasas atkritumi sasniedz galīgās reģenerācijas iekārtu, tiem jānonāk vienā vai vairākās atkritumu apstrādes iekārtās. Tomēr atkritumi, kas klasificēti kā postindustriāli (vai pirmspatēriņa), ir izslēgti no šā jēdziena un ir iekļauti jēdzienā "blakusprodukts", kā definēts 2022. gada 8. aprīļa Likuma 7/2022 4. pantā. Šis atkritumu veids ietver visus atkritumus, kas radušies no plastmasas izstrādājumu ražošanas (paliekas, lūžņi, neatbilstīgi izstrādājumi u. c.), kas iegūti pašā rūpnīcā un ir tieši iekļauti pārstrādes rūpniecībā, un kas turklāt nenonāk pie gala patērētāja, jo attiecas tikai uz rūpniecisko vidi.

Eiropas līmenī Eiropas Komisija ir pieņēmusi dažas regulas par atkritumu stadijas beigu statusu, bet neviena no tām neattiecas uz plastmasu, tāpēc visām dalībvalstīm nav vienota tiesiskā regulējuma. Tikai Portugāle ir publicējusi savus atkritumu beigu stadijas kritērijus atbilstīgi KPC tehniskajā pētījumā noteiktajiem.

Ņemot vērā šīs atkritumu plūsmas nozīmi un to, ka Eiropas Savienības līmenī nav izveidots regulējums, ir svarīgi, lai būtu izstrādāti konkrēti valsts noteikumi, kurus varētu piemērot. Noteikumiem ir vairākas tiešas priekšrocības. Tie ietver šādas priekšrocības: stimulu palielināt šāda veida atkritumu dalītu un efektīvu savākšanu; otrreizējās pārstrādes rādītāju pieaugumu; labākas atkritumu apstrādes īstenošanu un reģenerēto izejvielu labāku kvalitātes kontroli, izmantojot atbilstošas apstrādes darbības.

Turklāt juridiskā noteiktība tiek palielināta, nošķirot atkritumus no plastmasas izstrādājumiem un tādējādi arī noteikumus, kas tos regulē. Ja materiāls, kas iegūts no atkritumiem atbilst attiecīgajām prasībām, tas vairs nebūs atkritumi. Tāpēc noteikumi par atkritumiem, piemēram, 2022. gada 8. aprīļa Likums 7/2022 vai Karaļa 2020. gada 2. jūnija Dekrēts 553/2020, ar ko reglamentē atkritumu pārveidojumus valsts teritorijā, uz to neattieksies, un tas nozīmē administratīvo formalitāšu samazināšanu. Šīs izmaiņas ir iespējamas, jo atšķirībā no atkritumiem jaunie materiāli ir nekaitīgi videi cilvēku veselībai.

V

Šajā ministra rīkojumā ir astoņi panti, papildu noteikums, pārejas noteikums un divi nobeiguma noteikumi. Tam ir četri pielikumi. Šā rīkojuma mērķis ir noteikt atkritumu stadijas beigu kritērijus attiecībā uz mehāniski apstrādātiem termoplastiskajiem atkritumiem un šie kritēriji ir spēkā visā valsts teritorijā, kā paredzēts 2022. gada 8. aprīļa Likuma 7/2022 5. pantā. Šie kritēriji ir noteikti, pamatojoties uz iepriekš minēto tehnisko dokumentu, ko sagatavojis KPC.

Tāpēc šajā secībā ir iekļauti tikai mehāniski apstrādāti termoplastiskie atkritumi, nevis citas atkritumu plūsmas, piemēram, ķīmiska apstrāde, kurai var pievienot šo atkritumu plūsmu. Nav iekļauti arī termostatiskie plastmasas atkritumi, t. i., plastmasas

atkritumi, kurus pēc karsēšanas un atdzesēšanas nevar pārkausēt vai pārveidot.

Rīkojuma 3. pantā un nākamajos pantos ir noteikti kritēriji attiecībā uz atkritumu stadijas beigu statusu un procedūra, ko piemēro apsaimniekošanas sistēmu atbilstības pārbaudei, kvalitātes kritēriji, kuriem reģenerācijas procesā iegūtajam materiālam ir jāatbilst saskaņā ar piemērojamajiem produkta standartiem, kā arī atkritumu apsaimniekotāju pienākumi.

Lai risinātu sarežģīto jautājumu par noturīgu organisko piesārņotāju klātbūtni noteiktās plastmasas atkritumu plūsmās, ierosināts nošķirt divus līmeņus. No vienas puses, attiecībā uz kanāliem, kuros attiecībā uz noturīgu organisko piesārņotāju un bīstamu vielu neesamību ir lielāka noteiktība, ir jāveicina izsekojamība, lai varētu pārliecināties par to atkritumu izcelsmi, kas saņemti saistībā ar atkritumu stadijas beigu statusu, un nodrošinot tiem atsevišķu apstrādi, nepiejaucot atkritumus, kas iegūti no citiem visu iesaistīto apsaimniekotāju starpnieku avotiem. Visbeidzot, kad šie identificējamais, izsekojamais un konkrētas izcelsmes atkritumi nonāk pie galīgā reģeneratora, šādu izsekojamību jānodrošina, vienkārši izmantojot atbilstības deklarāciju, kas izdota attiecībā uz minētai iekārtai paredzēto materiālu sūtījumiem.

No otras puses, attiecībā uz atkritumiem no bīstamo atkritumu, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu, nelietoto transportlīdzekļu, būvdarbu un ēku nojaukšanas atkritumu plūsmām, ja ir zināma bīstamo vielu un noturīgu organisko piesārņotāju klātbūtne, un no citām atkritumu plūsmām, kurās šīs vielas var noteikt, viennozīmīgi ir jānorāda arī atkritumu izcelsme, un visiem ķēdē iesaistītajiem atkritumu apsaimniekotājiem šie atkritumi ir jāapsaimnieko atsevišķi no iepriekš minētajiem atkritumiem, līdz tie sasniedz galīgo atgūšanas stāvokli. Tas neskar šo atkritumu īpašo attīrīšanu, kas ir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulas (ES) 2019/1021 noteikumiem. Pārskats par šo noteikumu ietekmi uz plastmasas atkritumiem un plastmasas apakšgrupām un darbībām, kas jāveic katrā gadījumā atsevišķi, vadlīniju veidā ir iekļauts IV pielikumā.

Katram pārstrādāta plastmasas materiāla sūtījumam, kas atbilst 3. panta atkritumu beigu stadijas kritērijiem un tāpēc vairs netiek uzskatīti par atkritumiem, atkarībā no attiecīgā materiāla turpmākā galamērķa pievieno attiecīgo atbilstības deklarāciju saskaņā ar 5. pantu un saskaņā ar III pielikumā norādīto saturu un norādēm. Visbeidzot, termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas apstrādāti saskaņā ar šā rīkojuma noteikumiem, pēc galīgās reģenerācijas tiešā veidā ir jāizmanto pārstrādes rūpniecībā. Pamatjautājums par iegūta materiāla atkritumu stadijas beigām ir saistīts nevis ar iegūto materiālu fizisko veidu, bet gan spēju tos izmantot tiešā veidā un tos izmantot dažādu plastmasas izstrādājumu nozarē, lai aizstātu neapstrādātas plastmasas izejvielas.

Tā kā Eiropas tiesību akti jau ierobežo un regulē tādu materiālu izmantošanu, kas nonāk saskarē ar pārtiku, uz šim nolūkam paredzētiem apstrādātiem termoplastiskās plastmasas atkritumiem papildus jebkuriem citiem noteikumiem, kas šajā ziņā paredzēti citos Eiropas standartos, attieksies arī Komisijas 2022. gada 15. septembra Regulas (ES) 2022/1616 par reciklētas plastmasas materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, un par Regulas (EK) Nr. 282/2008 atcelšanu īpašie noteikumi. Tādēļ šī ministra rīkojuma piemērošanas jomā ir jānošķir divi turpmāk minētie materiālu veidi, lai gan tie arī ir kandidāti atbilstošajam atkritumu beigu statusam. No vienas puses, tie ir materiāli, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem un kuriem jāatbilst spēkā esošajās Eiropas regulās noteiktajām prasībām, kā arī kurām valsts līmenī ir jāatbilst 2011. gada 17. jūnija Karaļa dekrētam 846/2011, ar ko nosaka nosacījumus attiecībā uz tādu izejvielu, kas izgatavotas no pārstrādātiem polimēriem, izmantošanu materiālos un izstrādājumos, kas paredzēti saskarei ar pārtiku. Un, no otras puses, tie ir visi citi mehāniski apstrādāti termoplastiskās plastmasas materiāli, kas paredzēti jebkura cita veida plastmasas izstrādājumu ražošanai pārstrādes rūpniecībā un kam jāatbilst piemērojamiem tiesību aktiem vai lietotāja prasītajām tehniskajām specifikācijām.

Tāpēc citi I pielikumā neiekļautie termoplastiskās plastmasas atkritumi, kā arī mehāniski apstrādāti plastmasas atkritumi, kas neatbilst citiem noteiktajiem kritērijiem, joprojām tiks uzskatīti par atkritumiem 2022. gada 8. aprīļa Likuma 7/2022 izpratnē, un tāpēc tie ir jāapsaimnieko saskaņā ar šajā likumā noteikto tiesisko regulējumu. Vai arī, ja tie ir paredzēti enerģijas atgūšanas iekārtām, šādām iekārtām ir jāatbilst IV nodaļas prasībām Karaļa 2013. gada 18. oktobra dekrētā 815/2013, ar ko apstiprina Noteikumus par rūpniecisko piesārņojumu un īsteno 2002. gada 1. jūlija Likumu 16/2002 par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli, lai nodrošinātu minētajos noteikumos paredzēto vides aizsardzības līmeni.

Pēc šī rīkojuma stāšanās spēkā plastmasas atkritumu apsaimniekotāji to var izmantot brīvprātīgi. Tomēr, ja galīgie apsaimniekotāji apstrādātus termoplastiskās plastmasas atkritumus vēlas pārdot kā produktu, tiem ir obligāti jāievēro šis standarts. Lai pārbaudītu, vai plastmasas atkritumu apsaimniekotāji ievēro šo standartu, tie attiecīgajai reģionālajai pārvaldei regulāri iesniedz ziņojumu. Tādēļ tiem reģionālajai pārvaldei, kas piešķirusi iekārtas darbības atļauju saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022, iesniedz ziņojumu, norādot II pielikumā minēto minimālo saturu.

Atkritumu beigu stadijas kritēriji ir juridiski saistoši tikai dalībvalstī, kas tos noteikusi, kā to norādījusi Eiropas Komisija. Ja materiāls ir importēts Spānijā, Spānijas varas iestādēm nav pienākuma atzīt, ka materiāls netiek klasificēts kā atkritumi, pamatojoties uz atkritumu stadijas beigu kritērijiem izcelsmes valstī. Eksporta gadījumā, ja vien galamērķa valsts iepriekš un nepārprotami nav norādījusi, ka tā piekrīt, ka minētais sūtījums tiek klasificēts kā izstrādājums, nosūtīšana ir jāveic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem. Jebkurā gadījumā, ja izcelsmes vai galamērķa valsts ir trešā valsts, t. i., valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, sūtījumu veic saskaņā ar

iepriekšminēto regulu.

VI

Šis tiesību akts atbilst labāka regulējuma principiem, kas noteikti 2015. gada 1. oktobra Likuma Nr. 39/2015 par valsts pārvaldes kopējo administratīvo procedūru 129. pantā. Saskaņā ar nepieciešamības un efektivitātes principiem šā rīkojuma pamatā ir pienācīga cilvēku veselības un vides aizsardzība, atvieglojot plastmasas izstrādājumu ražošanas cikla atsākšanu tikai tiem drošiem materiāliem, kas atbilst tālākai lietošanai vajadzīgajām specifikācijām. Tās pamatā ir arī skaidri noteikto mērķu identificēšana, un, ņemot vērā izvirzīto prasību izteikti tehnisko būtību, to uzskata par piemērotu instrumentu šo mērķu sasniegšanai.

Šis noteikums atbilst samērīguma principam, jo ar to tiek regulēti būtiski ar to sasniedzamā mērķa aspekti, proti, noteikt, kad atsevišķi mehāniski un pienācīgi apstrādātus plastmasas atkritumus vairs nevar uzskatīt par atkritumiem saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 un attiecīgajiem ražotāja vai importētāja pienākumiem.

Saskaņā ar juridiskās noteiktības principu noteikums atbilst pārējai valsts tiesību sistēmai, jo īpaši 2022. gada 8. aprīļa Likumam 7/2022, ar kuru transponē Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvu (ES) 2018/851, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem, un ar kuru ievieš konkrētas iezīmes attiecībā uz atkritumu stadijas beigu statusu. Tas nodrošina arī labāku juridisko noteiktību, jo izveido stabilu, paredzamu, integrētu un noteiktu tiesisko regulējumu, precizējot kritērijus, kuri jāievēro, lai atkritumi vairs nebūtu uzskatāmi par atkritumiem un tos varētu sākt izmantot kā izstrādājumu. Tādējādi tas atvieglo iesaistīto nozaru darbību un lēmumu pieņemšanu.

Tas arī ievēro pārredzamības principu, jo visas sabiedrības informēšanas un uzklausišanas procedūras ir rūpīgi ievērotas.

Visbeidzot, piemērojot efektivitātes principu, šis standarts nodrošina maksimālu efektivitāti izvirzīto mērķu sasniegšanā ar iespējami zemākām piemērošanas izmaksām un neuzliek administratīvo slogu.

Šī rīkojuma izstrādes gaitā ir notikušas apspriedes ar autonomajiem apgabaliem un attiecīgo nozaru pārstāvošajām struktūrām; šajā jautājumā ir veikta arī sabiedrības informēšanas procedūra, tas ir nosūtīts Atkritumu koordinācijas komisijai un iesniegts Vides konsultatīvajai padomei saskaņā ar noteikumiem 2006. gada 18. jūlija Likumā Nr. 27/2006, kas reglamentē piekļuves tiesības informācijai, sabiedrības līdzdalību un tiesas pieejamību saistībā ar vidi.

Sagatavojot šo ministra rīkojumu, ir ievērota procedūra, ko piemēro informēšanai par tehniskajiem noteikumiem, kas izklāstīta Karaļa 1999. gada 31. jūlija Dekrētā 1337/1999, ar ko nosaka kārtību, kādā nosūtama informācija par tehniskiem noteikumiem un standartiem, kā arī par noteikumiem, kuri attiecas uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 9. septembra Direktīvu (ES) 2015/1535, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā.

Rūpniecības, tirdzniecības un tūrisma ministrija šo rīkojumu ir paziņojusi Pasaules Tirdzniecības organizācijai, jo īpaši Tehnisko tirdzniecības šķēršļu komitejai.

Šī rīkojuma izpildes pilnvaras ir paredzētas 2022. gada 8. aprīļa Likuma 7/2022 5. pantā un tā konstitucionālajā pamatā — Spānijas Konstitūcijas 149. panta 1. punkta 23. apakšpunktā, kas piešķir valstij ekskluzīvu kompetenci pamata tiesību aktu vides aizsardzības jomā jautājumos, neskarot autonomo apgabalu pilnvaras noteikt papildu aizsardzības standartus.

Pamatojoties uz minēto, ar finanšu un civildienesta ministra iepriekšēju piekrišanu, vienojoties ar Valsts padomi, tiek noteikts tālāk izklāstītais.

1. pants. *Mērķis un piemērošanas joma.*

1. Ar šo rīkojumu paredzēti ieviest kritērijus, lai noteiktu, kad mehāniski apstrādāti un pēc tam plastmasas izstrādājumu ražošanai paredzēti termoplastiskās plastmasas atkritumi vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprites ekonomikai.

2. Termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas neatbilst šā rīkojuma noteikumiem, tiks uzskatīti par atkritumiem un tiks reģenerēti vai apglabāti saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 un jebkuriem citiem noteikumiem, kas uz tiem attiecas.

3. Šajā rīkojumā definētos kritērijus piemēro visā Spānijas teritorijā.

2. pants. *Definīcijas.*

Šajā rīkojumā papildus 2022. gada 8. aprīļa Likumā 7/2022 sniegtajām definīcijām izmanto turpmāk minētās definīcijas.

a) “Tirgotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ir iesaistīta tāda pārstrādāta plastmasas materiāla iegādē, kas saskaņā ar šo rīkojumu vairs nav atkritumi, un vēlākā pārdošanā plastmasas izstrādājumu ražotnēm, pat ja šis plastmasas materiāls šai personai fiziski nepieder.

b) “Neplastmasas komponents” ir jebkurš materiāls, izņemot polimērus un ķīmiskās piedevas, kas ir daļa no dažiem

plastmasas atkritumiem vai pārstrādāta plastmasas materiāla.

c) "Sūtījums" ir pārstrādātu plastmasas materiālu partija, ko ražotājs sūta citam īpašniekam un kas var būt ietverta vienā vai vairākās transporta vienībās, piemēram, konteineros.

d) "Importētājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas no Eiropas Savienības dalībvalsts vai no trešās valsts ievieš Spānijā pārstrādātus plastmasas materiālus, kas saskaņā ar šo rīkojumu vairs nav atkritumi.

e) "Vizuālā pārbaude" ir visu plastmasas atkritumu vai pārstrādāto plastmasas materiālu vizuāla vai cita veida pārbaude, vai pārbaude, izmantojot nespecializētas iekārtas.

f) "Partija" ir tādas pašas kvalitātes pārstrādāta plastmasas materiāla vienība, kas iegūta vienā un tajā pašā apstrādes iekārtā un attiecībā uz kuru ir verificētas I pielikuma 3. punktā noteiktās prasības.

g) "Pārstrādāts plastmasas materiāls" ir materiāls, kas iegūts no teromplastiskās plastmasas atkritumiem, kuri mehāniski apstrādāti apstiprinātās apsaimniekošanas iekārtās, ko uzskata par galīgo apstrādi, kas atbilst šā standarta noteikumiem, un vairs nav uzskatāmi par atkritumiem saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022.

h) "Kvalificēts personāls" ir persona, kas, izmantojot pieredzi vai apmācību, var pienācīgi pārbaudīt un novērtēt gan plastmasas atkritumu, gan pārstrādāto plastmasas materiālu īpašības.

i) "Īpašnieks" ir fiziska vai juridiska persona, kuras rīcībā ir pārstrādāta plastmasa.

j) "Ražotājs" ir pilnvarots atkritumu apsaimniekotājs, kurš veic galīgās apstrādes darbības, lai iegūtu materiālu ar noteiktām īpašībām, un kurš to pirmo reizi nodod kā pārstrādātu plastmasas materiālu, kas vairs nav atkritumi.

k) "Plastmasas atkritumi" ir izstrādājums, kas izgatavots no plastmasas vai satur plastmasu, kas tiek izmests vai ir paredzēts iznīcināšanai, vai kas ir jāiznīcina. Šis termins attiecas uz pērcūpnieciskiem un pēcpatēriņa atkritumiem — gan neapstrādātiem, gan apstrādātiem atkritumiem.

l) "Termoplastiskās plastmasas atkritumi" ir plastmasas atkritumi, kas var mīkstināties, kad tos silda un sacietēt, kad tos atdzesē, un šīs īpašības ir atgriezeniskas.

3. pants. Atkritumu stadijas beigu kritēriji.

1. Pārstrādāts plastmasas materiāls, kas paredzēts plastmasas izstrādājumu ražošanai, vairs nav uzskatāms atkritumi brīdī, kad tas no ražotāja telpām tiek nosūtīts uz īpašnieka telpām, un atbilst šādiem nosacījumiem:

- apstrādei paredzētie termoplastiskās plastmasas atkritumi ir tikai tie atkritumi, kas atbilst I pielikuma 1. punkta kritērijiem;
- termoplastiskās plastmasas atkritumiem ir veikta viena vai vairākas reģenerācijas darbības saskaņā ar I pielikuma 2. punktā noteiktajiem kritērijiem;
- reciklēti plastmasas atkritumi atbilst, kas attiecīgi atbilst I pielikuma 3. punktā un 4. pantā noteiktajiem kritērijiem;
- ražotājs vai importētājs ir izpildījis 5., 6. un 7. pantā paredzētos pienākumus.

2. Pārstrādātas plastmasas importa jomā attiecīgi piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem 28. panta noteikumus.

3. Fiziskām vai juridiskām personām, kas vēlas iegūt reciklētu plastmasas materiālu, ir jāievēro šis standarts un jāinformē autonomais apgabals, kurā atrodas galīgās apstrādes iekārta, kur ir iegūts reciklēts plastmasas materiāls, ka šie kritēriji ir izpildīti pirms pirmā sūtījuma veikšanas. Šādu paziņojumu sniedz ar pieteikumu, kas adresēts kompetentajai reģionālajai iestādei, kura minētajai iekārtai piešķirusi apstiprinājumu, ietverot vismaz II pielikumā noteikto saturu.

4. pants. Pārstrādāts plastmasas materiāls, kas paredzēts materiālu ražošanai, kas nonāk saskarē ar pārtiku.

Neskarot 3. panta kritēriju izpildi, gadījumos, kad reciklētas plastmasas materiāli ir iegūti saskaņā ar Komisijas 2022. gada 15. septembra Regulu (ES) 2022/1616 par reciklētas plastmasas materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, un par Regulas (EK) Nr. 282/2008 atcelšanu, uzskata, ka tie ir sasnieguši atkrituma stadijas beigu statusu.

5. pants. Atbilstības deklarācija.

1. Ražotājs vai importētājs attiecībā uz katru tāda reciklētas plastmasas materiāla sūtījumu, kas vairs nav atkritumi, izdod atbilstības deklarāciju saskaņā ar paraugu, kas dots III pielikumā.

2. Ražotājs, importētājs vai komersants nosūta atbilstības deklarāciju nākamajam pārstrādāta plastmasas materiāla sūtījuma īpašniekam.

3. Ražotājs, importētājs un komersants vismaz trīs gadus no atbilstības deklarācijas izdošanas dienas saglabā tās kopiju, pēc pieprasījuma nodrošinot, ka tā ir pieejama kompetentajām iestādēm.

4. Atbilstības deklarāciju var izdot jebkādā veidā — papīra vai elektroniskā formātā — ar nosacījumu, ka tiek nodrošināts tās autentiskums, satura nedalāmība un salasāmība no izdošanas dienas un visā saglabāšanas laikposmā.

5. Atbilstības deklarācija ir jāpievieno, pārvadājot katru sūtījumu. Ja sūtījums tiek dalīts vairākās transporta

vienībās, katram no tiem ir jābūt atbilstības deklarācijas eksemplāram.

6. pants. *Vadības sistēma.*

1. Ražotājs ievieš vadības sistēmu, kas apliecina atbilstību 3. pantā norādītajiem kritērijiem.
2. Šajā vadības sistēmā iekļauj dokumentētu procedūru kopumu attiecībā uz katru šādu aspektu:
 - a) tādu termoplastiskās plastmasas atkritumu pieņemšanas pārbaude, kurus izmanto reģenerācijas procesā, kā noteikts I pielikuma 1. punktā;
 - b) procesa un apstrādes prasību uzraudzība, kas aprakstīta I pielikuma 2. punktā;
 - c) iegūtā materiāla kvalitātes kontrole, kā noteikts I pielikuma 3. punktā (tostarp paraugu ņemšana un analīze);
 - d) nākamā īpašnieka komentāri par iegūto materiālu atbilstību prasībām;
 - e) saskaņā ar a) līdz c) apakšpunktu veikto pārbaudžu rezultātu reģistrēšana;
 - f) vadības sistēmas pārskatīšana un atjaunināšana; un
 - g) personāla apmācība.
3. Vadības sistēmā iekļauj arī īpašās kontroles prasības attiecībā uz I pielikumā noteiktajiem kritērijiem.
4. Pārvaldības sistēma ietver paraugu ņemšanas modeļa un reģenerācijā iegūtu materiālu paraugu ņemšanas metodiku saskaņā ar tehniskajiem standartiem UNE-CEN/TS 16011:2015 EX. Plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Paraugu sagatavošana un standartam PD CEN/TS 16010:2020 atbilstoša plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Paraugu ņemšanas procedūras plastmasas atkritumu un pārstrādājamu materiālu testēšanai jaunākajā versijā.
5. Atbilstības novērtēšanas struktūra, kas akreditēta veikt šādu sertifikāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas prasības un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93, apliecina, ka ražotāja ieviestā pārvaldības sistēma atbilst šā panta prasībām.
6. Ražotājs pēc pieprasījuma nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir piekļuve tā vadības sistēmai un jebkuriem attiecīgiem reģistrācijas ierakstiem.
7. Ja kādu no I pielikuma 2. punktā minētajiem apstrādes veidiem veic atkritumu apsaimniekotājs, kas nav ražotājs, ražotājs nodrošina, ka apsaimniekotājam ir ieviesta apsaimniekošanas sistēma, lai nodrošinātu atbilstību šajā pantā noteiktajām prasībām.
8. Importētājs nosaka, ka tā piegādātājiem ir jāievieš apsaimniekošanas sistēma, kas atbilst 2., 3. un 4. punkta prasībām. Minēto pārvaldības sistēmu sertificē atbilstības novērtēšanas struktūra, kas akreditēta veikt šādu sertifikāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 765/2008.

7. pants. *Citi ražotāja un importētāja pienākumi.*

1. Tāpat kā atkritumu apsaimniekotājiem arī ražotājiem hronoloģiskajā reģistrā, kas paredzēts 2022. gada 8. aprīļa Likuma Nr. 7/2022 64. pantā, jāiekļauj šāda informācija:

- a) partijas numurs,
- b) partijas nosūtīšanas datums,
- c) klienta identifikācija,
- d) pārdotais daudzums.

Turklāt 2022. gada 8. aprīļa Likuma 7/2022 65. panta 1. punktā paredzētajā ikgadējā ziņojumā ražotājam ir jānorāda informācija par reciklētā plastmasas materiāla daudzumu, kas tiek tirgots kā produkts, un tā galamērķis.

2. Ražotājs vismaz trīs gadus saglabā informāciju par katru partiju, tādējādi ļaujot pārbaudīt atbilstību I pielikuma prasībām.

3. Importētājs vismaz trīs gadus saglabā informāciju par katru importēto partiju, tādējādi ļaujot pārbaudīt atbilstību I pielikuma prasībām.

8. pants. *Atkritumu apsaimniekotāju, kas procesā iesaistās pirms ražotāja, pienākumi*

Lai nodrošinātu maksimālu izsekojamību, gadījumos, kad plastmasas atkritumi cita starpā rodas no bīstamo atkritumu, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu, nelietojamu transportlīdzekļu vai būvdarbu un ēku nojaukšanas atkritumu plūsmām, atkritumu apsaimniekotāji nodrošina, ka to iekārtā šos atkritumus apstrādā atsevišķi un nesajauc ar citiem plastmasas atkritumiem no citiem avotiem.

Vienīgais papildu noteikums. *Atgūšanas operāciju kodēšana šim rīkojumam atbilstīgu atkritumu apsaimniekotāju atļaujās*

Attiecībā uz visiem galīgajiem apsaimniekotājiem, kas saskaņā ar 3. panta 2. punktu ir paziņojuši autonomā apgabala kompetentajai iestādei par atbilstību šim rīkojumam, viņu iekārtas apstiprinājumā iekļauj plastmasas atkritumu galīgo reģenerācijas darbību, kas kodificēta kā "R0307 Organisko atkritumu pārstrāde materiālu vai vielu ražošanai".

Vienīgais pārejas noteikums. *Pārejas režīms.*

Apstrādes iekārtu apsaimniekotājiem un īpašniekiem, kuriem autonomie apgabali ir piešķīruši atļauju iegūt reciklētu plastmasu kā izstrādājumu, trīs mēnešu laikā pēc šā rīkojuma publicēšanas jāiesniedz pieteikums par pielāgošanos šā ministra rīkojumā paredzētajām juridiskajām prasībām.

Iepriekš minētajos gadījumos un pēc 18 mēnešiem no šā rīkojuma spēkā stāšanās dienas kā produktu drīkst tirgot tikai tādu reciklētas plastmasas materiālu, kas atbilst šā ministrijas rīkojuma noteikumiem. Šo laikposmu samazina līdz trim mēnešiem, ja iepriekšējā apakšpunktā minētie operatori un iekārtas nav lūgušas atļauju pielāgot

Pirmais nobeiguma noteikums. *Pilnvaru piešķiršana.*

Šis rīkojums ir izdots saskaņā ar Spānijas Konstitūcijas 149. panta 1. punkta 23. apakšpunktu, ar ko valstij piešķir ekskluzīvu kompetenci pieņemt tiesību pamataktus vides aizsardzības jomā, neskarot autonomo apgabalu pilnvaras noteikt papildu aizsardzības standartus.

Otrais nobeiguma noteikums. *Stāšanās spēkā.*

Šis rīkojums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas Valsts oficiālajā vēstnesī.

Madride, 2023. gada 9. jūnijs — Spānijas valdības priekšsēdētāja trešā vietiece un ekoloģiskās pārejas un demogrāfisko problēmu ministre *Teresa Ribera Rodríguez*.

I PIELIKUMS

Atkritumu stadijas beigu kritēriji

1. Termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas atļauti galīgajai reģenerācijai

Attiecībā uz tiem jāievēro šādas prasības:

Kritēriji	Kontroles prasības
1. Minētajai apstrādei drīkst izmantot tikai atkritumus ar šādiem Eiropas atkritumu kataloga (EWC) kodiem: a) Pēc rūpniecības atkritumi: 07 02 13 Plastmasas atkritumi (no plastmasas, sintētiskā kaučuka un mākslīgo šķiedru ražošanas, sagatavošanas, izplatīšanas un izmantošanas) 12 01 05 Plastmasas mikroshēmas un atskabargas (no metāla un plastmasas liešanas un fizikālās un mehāniskās virsmas apstrādes) b) Pēc patēriņa atkritumi: 02 01 04 Plastmasas atkritumi, izņemot iepakojumu (no lauksaimniecības, dārzkopības, akvakultūras, mežsaimniecības, medniecības un zvejas) 15 01 02 Plastmasas iepakojums (tostarp sadzīves selektīvās savākšanā iegūtais izlietotais iepakojums) 15 01 10* Iepakojumi, kas satur bīstamu vielu atliekas vai ir ar tām piesārņoti (tikai tad, ja iepakojums ir izgatavots no plastmasas) 16 01 19 Plastmasa (no pašgājēju transportlīdzekļu apstrādes ekspluatācijas beigu vai tehniskās apkopes un remonta procesiem) 17 02 03 Plastmasa (no būvniecības un ēku nojaukšanas atkritumiem) 19 12 04 Plastmasas un gumija (plastmasai no mehāniskās atkritumu apstrādes iekārtām)⁽¹⁾ 20 01 39 Plastmasa (no dalīti savāktām apakšgrupām (izņemot tās, kas norādītas 15 01. apakšnodaļā)) Attiecībā uz 18 01. un 18 02. nodaļu nepieciešams precizēt, ka plastmasas atkritumus ar kodiem EWC 18 01 03* un 18 02 02*, kā arī ar kodiem EWC 18 01 02, 18 01 04 un 18 02 03 pēc dezinfekcijas arī varētu uzskatīt par atbilstīgiem atkritumiem.	Plastmasas atkritumu pieņemšanu (vai no plastmasas iegūtu apakšgrupu) pie ieejas iekārtā kontrolē kvalificēts personāls, kas, veicot vizuālu pārbaudi un pārbaudot pavaddokumentus, var noteikti, kuri no atkritumiem neatbilst šiem kritērijiem. Vajadzības gadījumā laboratorijas atkritumu bīstamības īpašību noteikšanas testus veic saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.
2. Atkritumi no lietotiem personīgās higiēnas produktiem nav attiecināmi.	
3. Atkritumus, kas klasificēti kā bīstami, nav ļauts pieņemt, ja vien nav pierādīts, ka pēc nepieciešamo apstrādes darbību veikšanas šādiem atkritumiem nepiemīt nekādas bīstamas īpašības, kā norādīts nākamā punkta 3. punktā.	
4. Termoreaktīvas plastmasas atkritumus nav ļauts pieņemt.	

Kritēriji	Kontroles prasības
5. Plastmasas atkritumi (vai no plastmasas iegūtas apakšgrupas), kas satur noturīgus organiskos piesārņotājus koncentrācijā, kura pārsniedz tiesību aktos noteikto robežvērtību, kas noteikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulu (ES) 2019/1021 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (tālāk tekstā — "NOP"), nav atbilstīgi. Materiāli, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, nedrīkst saturēt noturīgus organiskos piesārņotājus un jebkādu citus piesārņotājus, kas negarantē šā pārstrādātā plastmasas materiāla pārtikas drošību.	Procedūra, saskaņā ar kuru piemēro prasības attiecībā uz NOP bīstamības īpašībām un klātbūtni, būtu jādokumentē pārvaldības sistēmas ietvaros un būtu jāaudīt.

⁽¹⁾ Komisijas paziņojumā 2018/C 124/01 norādīts, ka atkritumi ar kodu EWC 19 12 04 var būt no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apstrādes iekārtām, kā arī no citām iekārtām, kas veic mehanizētu apstrādi.

Plastmasas atkritumi (vai no plastmasas iegūtas apakšgrupas), kas satur noturīgus organiskos piesārņotājus koncentrācijā, kura pārsniedz tiesību aktos noteikto robežvērtību, kas noteikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP), nav attiecināmi.

Lai noteiktu to bīstamības īpašības, novērtē plastmasas apakšgrupas, kas iegūtas no mehanizētām atkritumu apstrādes iekārtām, kuras paredzētas atkritumu beigu stāvoklim. EAK 19 12 04 var attiecināt tikai uz plastmasas apakšgrupām, ja bīstamības īpašības nav pārbaudītas. Plastmasas apakšgrupām, kas iegūtas iekārtās, kuras negarantē atkritumu nebīstamību, piemēro kodu EWC 19 12 11* "Citi atkritumi (tostarp materiālu maisījumi), kas rodas, mehāniski apstrādājot atkritumus, kas satur bīstamas vielas". Šo divu minēto EAK kodu diferenciācijas kritēriju piemēro visās mehanizētajās apstrādes iekārtās neatkarīgi no apstrādāto atkritumu izcelsmes.

2. Termoplastiskās plastmasas atkritumu apstrāde

Termoplastiskās plastmasas atkritumiem, kas atrodas gan to atkritumu apsaimniekotāju telpās, kuri iesaistās apstrādes procesā pirms ražotāja, gan kas atrodas paša ražotāja telpās, ir jāatbilst tālāk izklāstītajiem nosacījumiem.

1. Tos uzglabā atsevišķi no jebkura cita veida atkritumiem. Tos nedrīkst sajaukt ar cita veida atkritumiem.

2. Tos apstrādā mehāniski, izmantojot visus paņēmienus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka tie ir piemēroti tiešai izmantošanai jaunu (gatavu vai daļēji gatavu) plastmasas izstrādājumu ražošanā, tostarp veic vismaz šķirošanu un sasmalcināšanu. Turklāt var veikt cita veida mehānisku apstrādi, kas būs būtiska atkarībā no plastmasas atkritumu veida un to paredzētā turpmākā lietojuma, piemēram: mehāniska izmēra samazināšana, laminējot vai mikronizējot, mazgāšana, centrifugēšana, žāvēšana, filtrēšana, aglomerēšana, ekstrudēšana un pūšana.

3. Attiecībā uz atkritumiem, kas uzskaitīti I pielikuma 1. punkta 3. kritērijā, vajadzības gadījumā jāveic attīrīšanas apstrāde (kas vajadzības gadījumā noteikta ar īpašiem noteikumiem), lai novērstu to iespējamās bīstamības īpašības.

3. Prasības attiecībā uz iegūtiem pārstrādātiem plastmasas materiāliem

Kritēriji	Kontroles prasības
1. Attiecīgā gadījumā pārstrādāta plastmasas materiāla raksturošanai pieejamie standarti, kas noteikti attiecīgajos UNE-EN tehniskajos standartos, jāizmanto to jaunākajā un pašreizējā redakcijā: - polistirolam: UNE-EN 15342 Plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Polistirola (PS) pārstrādes raksturojums - polietilēnam: UNE-EN 15344 Plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Polietilēna (PE) pārstrādes raksturojums - polipropilēnam: UNE-EN 15345 Plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Polipropilēna (PP) pārstrādes raksturojums - polivinilhlorīdam: UNE-EN 15346 Plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Polivinilhlorīda (PVC) pārstrādes raksturojums - polietilēntereftalātam: UNE-EN 15348 Plastmasa. Pārstrādāta plastmasa. Polietilēntereftalāta (PET) pārstrādes raksturojums Ja nav tehnisko standartu attiecībā uz iegūtā materiāla raksturojumu, tam jāatbilst klienta tehniskajām specifikācijām, kas attiecas uz to tiešu izmantošanu pārstrādes rūpniecībā vai nu tādu materiālu un izstrādājumu ražošanai, kas ir saskarē ar pārtiku, vai jebkura cita plastmasas izstrādājuma ražošanai.	Katras sūtījuma partijas atbilstību attiecīgajiem tiesību aktiem vai specifikācijai pārbauda kvalificēts personāls. Izstrādājuma kvalitāti pārbauda, izmantojot tālāk norādītos paņēmienus. - Vizuāla pārbaude. - Fizikāli ķīmiskais raksturojums: katram reciklētas plastmasas veidam veic piemērojamus tiesību aktos vai tehniskās specifikācijās un īpašos rūpniecības standartos minētos laboratorijas testus, kas attiecas uz atgūtu plastmasu. Var būt nepieciešami arī turpmāki laboratoriskie izmeklējumi saskaņā ar klienta papildu specifikācijām. Attiecīgos intervālos un atkarībā no tā, vai darbības procesā notiek būtiskas izmaiņas, analizē katra pārstrādātā plastmasas materiāla veida reprezentatīvus paraugus. Paraugu ņemšanas biežumu nosaka, ņemot vērā tālāk norādītos faktorus. - Paredzamā mainība (piemēram, pamatojoties uz vēsturiskiem rezultātiem). - Raksturīgais risks, ka pie ieejas iekārtā, kurā tiek veikta mehāniskā apstrāde, plastmasas atkritumu kvalitāte var mainīties, jo īpaši augsts vidējais tādas plastmasas īpatsvars, kas satur bīstamas vielas. - Paraugu ņemšanas metodes raksturīgā precizitāte. - Rezultātu tuvums robežkoncentrācijai, no kuras materiālu uzskata par bīstamu vai tā laišana tirgū ir ierobežota. - Neplastmasas komponentu satura rezultātu tuvums attiecībā pret maksimālo robežvērtību 2 % apmērā no kopējā pārstrādātā plastmasas materiāla sausmasā. Reprezentatīvus paraugus iegūst saskaņā ar procedūru rokasgrāmatā aprakstītajām paraugu ņemšanas procedūrām, kas ir iespējami detalizētas (izmantojot paraugu ņemšanas metodika, periodiskums, lielums, paraugu veids un skaits, statistiskā pieeja utt.).
2. Neplastmasas komponentu saturs sausmasā nepārsniedz 2 %. Materiālos, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, ir ļoti svarīgi nodrošināt neplastmasas komponentu, svešķermeņu un plastmasas tekstilšķiedru neesību. Turklāt atkarībā no materiāla lietojuma un saskaņā ar klienta tehniskajām specifikācijām tajā nedrīkst būt citi plastmasas komponenti/polimēri, izņemot tos, kas tiek ražoti, ievērojot šajās specifikācijās noteiktos daudzumus/robežvērtības.	Kvalificētiem darbiniekiem jābūt apmācītiem par iespējamām piesārņojuma veidiem plastmasas atkritumu plūsmā, kā arī par komponentiem vai īpašībām, kas ļauj vizuāli atpazīt šos piesārņotājus. Procedūru, lai pārbaudītu atbilstību materiālam piemērojamajām tehniskajām specifikācijām, dokumentēpārvaldības sistēmas ietvaros, un tai jābūt pieejamai auditiem.

Kritēriji	Kontroles prasības
3. Iegūto materiālu neklasificē kā bīstamu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (KMI regula). Uz to attiecas ierobežojumi tādu vielu laišanai tirgū, kas rada ļoti lielas bažas un atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH regula) 57. panta kritērijiem, ja vien uz to neattiecas licencēšana vai atbrīvojums saskaņā ar šīs regulas noteikumiem. Tā atbilst pārējiem īstenošanas noteikumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 1907/2006 un Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1272/2008. Tā atbilst noturīgo organisko piesārņotāju izmantošanas vai laišanas tirgū aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs). Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem iegūtajos materiālos, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, nedrīkst būt noturīgu organisko piesārņotāju.	Uz tiem attiecas kvalitatīvs un kvantitatīvs raksturojums, kas verificēs atbilstību šīm prasībām un KMI, REACH un NOP regulu noteikumiem. Papildu kvantitatīvajam raksturojumam kvalificēts personāls visas sūtījuma partijas pārbauda vizuāli. Kvalificētiem darbiniekiem jābūt apmācītiem par iespējamajiem piesārņojuma veidiem plastmasas atkritumu plūsmā, kā arī par komponentiem vai īpašībām, kas ļauj vizuāli atpazīt šos piesārņotājus. Bīstamības īpašību atzīšanas procedūra ir jādokumentē pārvaldības sistēmu ietvaros, un tai jābūt pieejamai auditiem.
4. Iegūtais materiāls nedrīkst saturēt eļļas, šķīdinātājus, krāsas vai ūdeņainu vai taukainu pārtikas produktu pēdas. Attiecībā uz materiāliem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, iegūtais materiāls nedrīkst saturēt vielas, kas apdraud saturamā produkta pārtikas nekaitīgumu.	Ja vizuālā pārbaudē atklāj šķidrumu (izņemot ūdeni) absorbcijas pazīmes, kas var izraisīt tādas problēmas kā pelējuma veidošanos vai smaku, un šīs pazīmes nav mazsvarīgas, šī partija jāuzskata par atkritumiem. Kvalificēts personāls jāapmāca par šiem iespējamajiem piesārņotājiem, kā arī par materiālu komponentiem vai īpašībām, kas ļauj atpazīt piesārņojošās vielas. Pašreizējā piesārņojošo vielu atpazīšanas darbība jādokumentē pārvaldības sistēmas ietvaros, un tai jābūt pieejamai auditiem.

II PIELIKUMS

Attiecīgajai reģionālajai iestādei adresētā paziņojuma par šā rīkojuma ievērošanu minimālais saturs

Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums....., kas ir pilnvarots ar NIMA..... (datums), kura iekārtas atrodas....., ar šo vēstuli, kas adresēta autonomā apgabala (birojam.../departamentam...), ZIŅO par tālāk izklāstīto.

- Uzņēmums atbilst visiem noteikumiem, kas paredzēti ministrijas rīkojumā, ar ko nosaka kritērijus, lai noteiktu, kad termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas tiek mehāniski apstrādāti un kas paredzēti plastmasas izstrādājumu ražošanai, vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsnī aprites ekonomikai.
- Uzņēmumam..... ir ieviesta pārvaldības sistēma saskaņā ar rīkojuma 6. pantu.

- Uzņēmums..... ir veicis vajadzīgos pielāgojumus, uzlabojumus vai darbības, lai nodrošinātu rīkojuma izpildi, un kopā ar šo pieprasījumu iesniedz nepieciešamos dokumentus, lai to pierādītu. (Ja piemērojams sakarā ar izmaiņām, kas veiktas iekārtās)

Un saistībā ar šo visu lūdz (birojam.../departamentam...),

1) ņemt vērā, ka šis uzņēmums kā atbildīgais par deklarāciju informē, ka ir ievērojis ministra rīkojuma noteikumus, lai uzņēmuma telpās iegūtie materiāli vairs netiktu uzskatīti par atkritumiem visos juridiskajos aspektos; un

2) pārskatīt un atjaunināt atkritumu apsaimniekotāja pašreizējo atļauju saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprītes ekonomikai un jo īpaši saskaņā ar tā II pielikumu, kurā noteikti atkritumu reģenerācijas darbību kodi.

Vieta, datums, paraksts.

III PIELIKUMS

Deklarācija par atbilstību kritērijiem, pēc kuriem nosaka, kad reciklēti termoplastiskās plastmasas atkritumi vairs nav atkritumi

Atbilstības deklarācija reciklētiem plastmasas materiāliem, kas paredzēti citu izstrādājumu ražošanai

1	Ražotājs/materiāla importētājs Nosaukums/vārds, uzvārds: Adrese: Kontaktpersona: Tālrunis: E-pasts: Reģistrācijas numurs Atkritumu ražošanas un apsaimniekošanas reģistrā:
2	Pārstrādāto plastmasas materiālu veids (norādīt): - HDPE (augsta blīvuma polietilēns) - LDPE (zema blīvuma polietilēns) - PET [poli(etilēntereftalāts)] - PP (polipropilēns) - PS (polistirols) - PVC [poli(vinilhlorīds)] - EPS (putu polistirols) - Citi (norādīt) Neplastmasas sastāvdaļu saturs (%):
3	Partijas numurs un daudzums (tonnās):
4	Šis sūtījums atbilst kritērijiem, kas minēti 3. pantā ministrijas rīkojumā, ar ko nosaka kritērijus, lai noteiktu, kad termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas tiek mehāniski apstrādāti un kas paredzēti plastmasas izstrādājumu ražošanai, vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprītes ekonomikai.
5	Attiecībā uz šo sūtījumu izsekojamība no avota ir garantēta jau atkritumu rašanās vietā, un to var pierādīt un dokumentēt saskaņā ar 8. pantu ministrijas rīkojumā, ar ko nosaka kritērijus, lai noteiktu, kad termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas tiek mehāniski apstrādāti un kas paredzēti plastmasas izstrādājumu ražošanai, vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprītes ekonomikai.

IV PIELIKU

MS

Norādījumi par NOP regulas⁽¹⁾ piemērošanu plastmasas atkritumiem

6	Materiāla ražotājs īsteno apsaucēniskošanas sistēmu saskaņā ar ministrijas rīkojuma 6. pantu, ar ko nosaka kritērijus, lai noteiktu, kad termoplastiskās plastmasas atkritumi, kas tiek mehāniski apstrādāti un kas paredzēti plastmasas izstrādājumu ražošanai, vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprites ekonomikai.
7	Šā sūtījuma materiāls ir paredzēts tiešai pārdošanai vai ar tirdzniecības pārstāvja/izplatītāja starpniecību izmantošanai vienīgi plastmasas apstrādes nozarē.
8	(izvēlēties vienu no iespējām): - Sūtījums atbilst konkrētiem produktiem piemērojamiem tiesību aktiem. - Sūtījums atbilst šādam tehniskajam standartam: (norādīt numuru) - Sūtījums atbilst tehniskajām specifikācijām, ko pieprasījis mērķa nozare.
9	Materiāls šajā sūtījumā nav klasificēts kā bīstams, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1272/2008⁽¹⁾ (KMI regula) kritērijos, atbilst noteikumiem par tādu vielu laišanu tirgū, kas rada ļoti lielas bažas, kā arī Regulas (EK) Nr. 1907/2006⁽²⁾ (REACH regula) XVII pielikuma noteikumiem ierobežojumiem un Regulas (ES) 2019/1021⁽³⁾ (NOP regula) 3. pantā noteiktajiem noturīgiem organiskajiem piesārņotāju izmantošanas un laišanas tirgū aizliegumiem vai ierobežojumiem.
10	Tādu mehāniski apstrādātu termoplastiskās plastmasas atkritumu ražotāja/importētāja deklarācija, kuri vairs nav atkritumi saskaņā ar 2022. gada 8. aprīļa Likumu 7/2022 par atkritumiem un piesārņotu augsni aprites ekonomikai.
11	Atbilstošs Eiropas Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulas (ES) 2019/1021 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP), ko piemēro plastmasas atkritumu plūsmām, V pielikuma 1. daļā minētajās apstrādes veidīdī, D.9 Fizikāli ķīmiskā apstrāde izpratnē, D.10 Incinerācija uz zemes.
12	Regulas (ES) Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EEK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006.
13	(2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas vielu un ķīmisko maisījumu aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EEK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EEK un Direktīvu 2000/21/EEK.
14	(3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem.

Elektroniskās
verifikācijas
kods
(EVC):
BOE-A-
2023-
14735
vietnē
<https://www.boe.es>

Elektroniskās
verifikācijas
kods (EVC):
BOE-A-
2023-14735
iespējams
pārbaudīt
tīmekļa
vietnē
[https://www
.boe.es](https://www.boe.es)